

Zaprimljeno: 20.11.2008.

Izvorni znanstveni članak

UDK: 376.5

SPREMNOST I MOBILIZACIJA ZAJEDNICE ZA PREVENCIJU RIZIČNIH PONAŠANJA DJECE I MLADIH: PERSPEKTIVA KLJUČNIH LJUDI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI

Josipa Bašić**Miranda Novak**Odsjek za poremećaje u ponašanju
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu**Sonja Grozić-Živolić**Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb
Istarske Županije
Pula

SAŽETAK

U ovom radu elaboriraju se rezultati dobiveni primjenom Upitnika za ključne ljude koji upućuju na razinu spremnosti i mogućnosti njihove mobilizacije za prevenciju poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih u 12 lokalnih zajednica u Istarskoj županiji. Cilj je rada usmjeren izučavanju mogućnosti mobilizacije zajednice kroz spremnost njenih ključnih ljudi i to kroz analizu njihovih snaga i odgovora na pitanje jesu li oni spremni biti nositeljima prevencije u Istarskoj županiji. Podatci su sastavni dio podataka glavnog istraživanja projekta „Zajednice koje brinu kao model prevencije poremećaja u ponašanju“ provedenog u proljeće 2004. godine. Uzorak su činili ključni ljudi lokalnih zajednica (N=151). Rezultati su prikazani kroz apsolutne i relativne frekvencije na 4 promatrana područja: osviještenost za prevenciju; znanje o prevenciji i preventivnim programima; spremnost organizacije (u kojima su zaposleni ključni ljudi) za prevenciju, procjenu organizacije u kojoj su zaposleni ključni ljudi u prevenciji za posljednjih 12 mjeseci. Razlike po spolu ispitanika su testirane t-testom.

Rezultati po pitanju osviještenosti ključnih ljudi doprinose zaključku o relativno visokoj osviještenosti većeg broja ispitanih ključnih ljudi za prevenciju. Međutim, istovremeno oko 80% ispitanih ključnih ljudi nije zainteresirano aktivno se uključiti u poboljšavanje programa prevencije u njihovoj zajednici, percipiraju slabiju spremnost njihovih organizacija na izdvajanje financijskih sredstava za programe zaštite i pomoći djeci i mladima, slabiju suradnju s drugim organizacijama za prevenciju u njihovoj zajednici te manje rasprava o programima pomoći djeci u njihovim organizacijama. Podatci također pokazuju da se pomaci u organizacijama ispitivanih ključnih ljudi u posljednjih 12 mjeseci nisu dogodili ili da su ostali na istom. Značajno u području razlika među ključnim ljudima jesu evidentirane razlike po spolu. Žene ključni ljudi imaju veću osviještenost o potrebi pomoći i zaštite te prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih u njihovim zajednicama.

Ključne riječi: spremnost, mobilizacija, zajednica, ključni ljudi, prevencija poremećaja u ponašanju, prevencija rizičnih ponašanja djece i mladih

UVOD

Spremnost i mobilizacija zajednice za implementaciju preventivnih napora u posljednje vrijeme nezaobilazni su kod planiranja, implementiranja, evaluiranja i institucionalizacije (održivosti prevencije u zajednici). Isto tako nezaobilazni su koraci

ukoliko se želi implementirati učinkovite ili na dokazima utemeljene (evidence-based ili science-based) pristupe prevenciji.

Spremnost zajednice za primjenu programa prevencije ili strategijskih postavki istih definira se kao kohezivan, ali multidimenzionalan kon-